

нарахування амортизації: П(С) БО 7 - з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання, а в МСФЗ 16 дане питання не розглядається; момент припинення нарахування амортизації: П(С) БО 7 - починаючи з місяця, наступного за місяцем: вибуття об'єкта основних засобів; переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію, а в МСФЗ 16 відповіді на це питання немає.

Відмінні риси між П(С) БО та МСФЗ пояснюються тим, що МСФЗ не враховують національних особливостей ведення обліку і вони застосовуються у різних країнах світу та носять загальний рекомендаційний характер. Проблеми обліку зносу основних засобів досліджує багато вітчизняних вчених: Сопко В.В., Бутинець Ф.Ф. та ін..

Література:

1. *Аудит: підручник/Г.М.Давидов, І.Г.Давидов, Ю.Г.Давидов та ін.; за ред.. Г.М.Давидова, М.В.Кужельного. – 2ге вид. – К.:Знання, 2009. – с.176.*
2. *Газета «Все про бухгалтерський облік» (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: <http://www.vobu.com.ua/>*

Мороз Х.М.,
студ. гр. ЕОАм-13,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Литвиненко Н.О.,
старший викладач кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО НАДАЮТЬ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Характерним для житлових і комунальних підприємств є обслуговування або експлуатація великих об'єктів основних засобів - житлових будинків, тепло-, газо-, водопровідних та каналізаційних мереж, насосних станцій тощо. Ремонт і заміна цих об'єктів потребують значних капітальних затрат, які частково компенсуються за рахунок бюджетного цільового фінансування у вигляді дотацій на покриття збитків, субсидій малозабезпеченим громадянам та відшкодування пільг окремим категоріям громадян, субвенцій, фінансування капітальних вкладень тощо.

Особливістю галузі є й державне регулювання цін, яке здійснюється шляхом установлення граничного рівня рентабельності і затвердження тарифів на житлово-комунальні послуги.

Усе вищевикладене свідчить про вплив галузевих особливостей на організацію бухгалтерського обліку на підприємствах, що надають житлово-комунальні послуги, в той час як ряд організаційно-методичних питань обліку у згаданих організаціях, потребує систематизації та конкретизації в галузевому аспекті. Вищевикладене визначило актуальність й практичну значимість дослідження особливостей методичних засад бухгалтерського обліку житлово-комунальних послуг.

Мета публікації полягає у систематизації чинного методичного забезпечення бухгалтерського обліку на підприємствах, що надають житлово-комунальні послуги та розкритті впливу галузевої специфіки на побудову системи бухгалтерського обліку в таких суб'єктах господарювання.

Основні засади організаційних та господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги». Згідно з цим законом, житлово-комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та

перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил.

Комунальне підприємство – це підприємство, що діє на основі комунальної власності територіальної громади [1].

Розрахунки з квартиронаймачами у комунальних підприємствах здійснюються здебільшого через банківські установи. Первинним документом є квитанція-повідомлення (рахунок), яка може бути аркушем квитанційної книжки, а може щомісяця випускатися в обчислювальному центрі та надсилатися квартиронаймачу. У деяких регіонах України комунальні підприємства з тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення безпосередньо отримують плату від населення (кожне - за окремою квитанцією), а в деяких ці платежі сплачуються за єдиною квитанцією на рахунок житлової організації. У цьому випадку житлові організації отримують ці платежі як транзитні й відразу перераховують їх надавачам відповідних послуг.

Оплата житла і комунальних послуг здійснюється за тарифами (за 1 кв. м, за одну прописану особу), або за лічильниками, якщо такі встановлені.

Розрахунки з підприємствами - споживачами комунальних послуг здійснюються, як і в інших галузях, платіжними дорученнями або платіжними вимогами-дорученнями згідно з договорами за тарифами або показами лічильників.

Розрахунки з бюджетом за отриманими субсидіями, дотаціями та відшкодуванням пільг здійснюються шляхом подання розрахунку відшкодування або отримання з відділу субсидій інформації про надані субсидії.

Для обліку витрат комунальні підприємства застосовують балансові рахунки: «Виробництво», «Адміністративні витрати», «Загальновиробничі витрати». Систематизація інших доходів і витрат: операційних, фінансових та інших здійснюється без будь-яких галузевих особливостей щодо застосування відповідних балансових рахунків.

Більшість підприємств, що надають житлово-комунальні послуги, ведуть облік розрахунків з квартиронаймачами на окремих субрахунках до балансових рахунків «Розрахунки з покупцями та замовниками» та «Розрахунки з різними дебіторами», до яких, із врахуванням практичних потреб щодо деталізації розрахункових взаємовідносин, кожен окремий суб'єкт господарювання може відкривати такі субрахунки першого та другого порядку:

361 – «Розрахунки з покупцями та замовниками. Розрахунки з квартиронаймачами»;

362 – «Розрахунки з покупцями та замовниками. Розрахунки з підприємствами (споживачами комунальних послуг)»;

377.1 – «Розрахунки з різними дебіторами. Розрахунки з бюджетом із субсидій»;

377.2 – «Розрахунки з різними дебіторами. Розрахунки з бюджетом із відшкодування пільг»;

379 – «Розрахунки з різними дебіторами. Розрахунки з орендарями нежитлових приміщень».

Дотації, субсидії і відшкодування пільг з бюджету, що є цільовим фінансуванням, систематизуються та узагальнюються на балансовому рахунку «Цільове фінансування і цільові надходження». При цьому дотації зараховуються в кредит рахунка «Інший операційний дохід», субрахунок «Одержані гранти та субсидії», а субсидії і пільги – у кредит рахунка «Доходи від реалізації» як дохід від основної діяльності підприємств, що надають житлово-комунальні послуги.

Як уже було зазначено вище, комунальні підприємства, головним чином, надають послуги, тому для обліку доходів від надання послуг використовується рахунок «Дохід від реалізації робіт і послуг», витрати, що пов'язані із наданням послуг від основного виду діяльності узагальнюються на рахунок «Собівартість реалізації».

Підприємства, що надають житлово-комунальні послуги, здебільшого застосовують скорочену журнально-ордерну форму обліку (сім журналів-ордерів). Малі підприємства, у тому числі ті, що перейшли на сплату єдиного податку, використовують або спрощену форму обліку, або ведуть облікові реєстри, самостійно розроблені з урахуванням затверджених. Більшість житлових організацій облік витрат і доходів веде в журналі-ордері № 05-ЖГ: він зручний, оскільки систематизація інформації відповідає галузевій специфіці житлово-комунальних підприємств.

За результатами дослідження чинного методичного забезпечення бухгалтерського обліку підприємств, що надають житлово-комунальні послуги, розкрито окремі аспекти впливу галузевої специфіки зазначених суб'єктів господарювання на побудову системи бухгалтерського обліку.

Література:

1. *Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 - IV*
2. *Закон України «Про житлово-комунальні послуги» від 24.06.2004 р. № 1875– IV.*
3. *Ластовецький В.О. Галузевий бухгалтерський облік: Проблеми теорії і практики (Монографія)/ Західно-правничий університет. – Чернівці: Прут, 2005. – 197 с.*
4. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами і доповненнями).*

Найда А.О.,
студ. 4 МЕВ, гр. 2,
Київський національний університет ім. Т. Шевченка
Інститут міжнародних відносин.
Науковий керівник – Стаканов Р.Д.,
к.е.н., асистент кафедри світового господарства
і міжнародних економічних відносин

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ЗОВНІШНІХ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств відіграє одну з провідних ролей у розвитку економіки України, насиченні внутрішнього ринку якісними товарами, підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних товарів на світовому ринку.

Здійснювати операції, пов'язані з експортно-імпортною діяльністю підприємства можна лише за умови дотримання міжнародних правил розрахунків, порядку укладання договорів, аналізуючи кон'юнктуру валютних ринків, а також, володіючи нормативно-правовою базою з регулювання порядку проведення операцій в іноземній валюті на території України а також поза її межами.

Формування та втілення у життя комерційних зв'язків із іноземними партнерами та ефективне управління експортно-імпортними операціями неможливе без науково обґрунтованого підходу до розв'язання комплексу завдань інформаційного забезпечення, які вирішуються системою обліку і аналізу.

Неузгодженість бухгалтерського і податкового законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності при використанні двох валют викликає багато проблем з правильним відображенням стану експортно-імпортних операцій під час бухгалтерському обліку та при створенні дієвої системи його аналізу.

Дослідженням даної теми займаються такі відомі вітчизняні вчені-економісти, як: Лук'яненко Л.І., Єфіменко В.І., Кузьмінський Ю.А., Линник В.Г., та інші.